

s	ft:	Revisjonsrapport
----------	------------	-------------------------

Rapport nr.:	2009.002.R.SFT		
Virksomhet:	Maxit AS Leca, avd. Rælingen	Organisasjonsnummer:	940198178
Virksomhetens adresse:	2008 Fjerdingby	SFTs saksnr.:	2008/125
EMAS-registrert:	Nei	Anleggsnummer:	0228.004.01
ISO-14001-sertifisert:	Ja		
Regelverk:	Forurensningsloven med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	20.- 23.04.09
Utslippstillatelse av:	07.12.04		
Risikoklasse:	2	SFTs revisjonsgruppe:	Inger Marie Haaland Katrine Hauglund Bent Bolstad Knut Vaage
Gebyrsats:	3	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. Følgende hovedtema ble kontrollert: *HMS/internkontroll og risikovurderinger mhp. ytre miljø, utslipp til vann og luft (utvalgte tema), tankanlegg mhp. vedlikehold, håndtering av vrakleca og slam fra renseanlegg og energistyring (kun begrenset tema).*

Hovedkonklusjon:

Det ble gitt 4 avvik og 2 anmerkninger. Avvikene gjelder vedlikehold av tanker, dokumentasjon innen risikovurderinger og internkontroll, og manglende kartlegging av enkelte utslipp. Anmerkningene gjelder drift av ovnene ved bruk av spillolje som brensel og koblingen mellom risikoanalyser og beredskapstiltak.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Revisjonsleder: Bent Bolstad

Godkjent dato:

Sign.:

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Gjennomføring

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Dokumentunderlag for revisjonen
Vedlegg 2: Deltakere ved revisjonen

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon ved Maxit AS Leca, avd. Rælingen i perioden 20.04-23.04.09. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, innen ytre miljø, fungerer tilfredsstillende. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- **AVVIK** defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- **ANMERKNING** defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Utslippstillatelsen av 07.12.04
- Aktuelle lover og forskrifter med vekt på:
 - Lov om vern mot forurensinger og om avfall (forurensningsloven)
 - Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Inspeksjonsrapport 54/2006 (SFT)
- Egenrapporten for 2008
- Div. korrespondanse mellom virksomheten og SFT
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

Internkontrolldokumentasjon av spesiell viktighet for gjennomføring av revisjonen er listet i vedlegg 1.

3. Omfang

SFTs revisjon omfattet følgende områder:

HMS / internkontroll mhp. ytre miljø og med vekt på:

- risikovurderinge
- ledelsens gjennomgang
- avviksbehandling
- kjemikaliebruk med vekt på substitusjon
- samordning ved bruk av eksterne firma
- naboklager

Utslipp til vann med vekt på:

- drift og egenkontroll av sedimenteringsdam og kontrolldam
- utslippskontroll
- beredskap

Utslipp til luft med vekt på:

- rutiner og egenkontroll for bruk av avfall som brensel
- drift og egenkontroll av posefilter og våtvasker
- utslipp av SO₂ mhp. utslippsmengder

Tankanlegg, rørsystemer og tilhørende utstyr, med vekt på:

- sikringstiltak/barriærer
- tilstandskontroll og vedlikehold

Vrakleca, slam fra renseanlegg og av annet avfall med vekt på:

- håndtering og deponering, rutiner, egenkontroll og overvåking

Energistyring med vekt på:

- overordnet styringssystem (jfr. utslippstillatelsens vilkår 8.1)
(kun som et begrenset tema)

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Inspeksjon og vedlikehold av tanker, rørsystemer og oppsamlingsbasseng er ikke beskrevet i virksomhetens vedlikeholdssystem (AMOS) og enkelte av utstyrsenhetene har ikke vært inspisert

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 pkt. 7

Kommentarer:

Bedriften utfører inspeksjon og vedlikehold av tanker, rørsystemer og oppsamlingsbassenger. SFT vil imidlertid påpeke at dette arbeidet ikke er formalisert og lagt inn i virksomhetens forebyggende vedlikeholdssystem (AMOS), eller i annen internkontrolldokumentasjon.

Noen utfyllende kommentarer:

Oppsamlingsbassenger

Alle bedriftens tanker som er i bruk er tilknyttet oppsamlingsbasseng, men kun ett av bassengene er pr. i dag sjekket (tetthetskontrollert) og dette bassenget ble i mars i år funnet og ikke være tett (planlagt utbedret i løpet av sommeren). Bedriften framviste under revisjonen en plan (satt opp under revisjonen) for 2009 for kontroll og tilstandsvurdering av bassengene.

Tanker

Virksomheten opplyser at det nå skal legges opp til 5 års intervaller for innvendig tilstandskontroll av tankene (ultralyd) og at dette inspeksjonsprogrammet blir lagt inn i AMOS. Bedriften opplyser at de også tidligere har lagt opp til 5 års inspeksjonsintervaller, men at en del av tankene ikke har vært inspisert i hht. til dette intervallet, bla. gjelder det tankene 4000, 4014/15 og 1017 som ble inspisert i 2003. Disse tankene er satt opp for inspeksjon i år.

Rørsystemer

Virksomheten opplyser at noe av rørstrekket ble skiftet ut for to år siden (rustfritt) og at det kun sporadisk har vært foretatt visuell sjekk av rørsystemer, men at resultatene av disse sjekkene ikke er loggført.

Akseptkriterier

SFT vil påpeke at det ikke er utarbeidet akseptkriterier for å kvalitetssikre de vurderinger og beslutninger som virksomheter må ta om tankenes, rørsystemenes og oppsamlingsbassengenes tekniske tilstand, feks. mhp. om det er behov for utbedringer eller å redusere neste inspeksjonsintervall. Og det er heller ikke nedfelt en policy om hvordan virksomheten vil at tanker, rør og oppsamlingsbassenger skal sjekkes (ultralyd, skanning etc.). Jfr. bla. rapport fra inspeksjon av tank 4014/4015 hvor det ikke er utført måling av platetykkelse, men en kontroll av sveiseforbindelser.

Rapportering av tankkontroller

Under revisjonen ble rapporter fra tilstandskontroller av tankanlegg (utført av eksterne firma) gjennomgått og SFT vil her påpeke at noen av rapportene er utydelige i sine konklusjoner mhp. teknisk tilstand. Bla. gjelder det for rapportene for tank 1017 og 4000 (rapportene er fra 2003), hvor det i begge rapportene er avkrysset for grop korrosjon og at tilstanden er brukbar. Om det med brukbar var ment ok i forhold til at tankene kan brukes de neste 5 årene, til neste inspeksjonsrunde, er ikke kommentert i rapporten. Jfr. ovennevnte om akseptkriterier..

Avvik 2: Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for risikohåndtering

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 pkt 6

Kommentar:

Virksomheten har gjennomført en ny risikoanalyse som også omfatter ytre miljø. Analysen ble utført i desember 2008 i samarbeid med et eksternt firma. Innen ytre miljø ble det gitt en anbefaling om risikoreduserende tiltak. Anbefalingene fra analysen følges opp i ulike møter der tiltak bestemmes. SFT vil imidlertid påpeke at arbeidet med kartlegging og vurdering av risiko i forhold til ytre miljø ikke er nedfelt i en dokumentert prosedyre, både mhp. hvordan virksomheten vil at risikoanalyser skal utføres og følges opp med tiltak, inkl. ansvarsfordeling og tidsfrister, og mhp. kriterier for når risikoanalysen skal evalueres og oppdateres, feks. ved prosjekter, prosesstekniske endringer eller bruk av nye innsatsstoffer.

Avvik 3: Virksomheten har ikke foretatt en analyse av alle utslipp til vann og jord

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 pkt. 6
Utslippstillatelsen punkt 12

Kommentar:

I henhold til utslippstillatelsen skulle virksomheten, innen 01.10.06, ha målt og beskrevet massestrømmen av metaller i utslippet til vann og jord og vurdert om prosessavfall som deponeres på leirfeltet er inert. Virksomheten skulle i tillegg vurdere sannsynligheten for utslipp av prioriterte organiske forbindelser gitt i vedlegget til tillatelsen. Kartlegging og vurdering av virksomhetens utslippskilder er også en del av virksomhetens internkontrollansvar, jfr. kravet om risikovurdering i HMS- forskriften. SFT vil påpeke at slam fra sedimenteringsbassengene (som deponeres i leiruttaksfeltet) og utslippsvannet fra våtvaskeren (ledes til Snekkervika), ikke er analysert/karakterisert for innhold.

Virksomheten gjør forsøk der blekejord innblandes i leiren på leirfeltet som erstatning for spillolje, og fiskeolje benyttes som alternativ til fossilt brensel. Grenseverdier i den danske slamforskriften av bl.a. tungmetaller og PAH er angitt som referanseverdier i et produktblad fra leverandøren av blekejorden, og det er oppgitt at det ikke er målt overskridelser i forhold til disse grenseverdiene (eks., er grenseverdien for kobber er 1000 mg/kg, for krom 100 mg/kg, for nonylefenoler 10 mg/kg og grenseverdien for PAH er 3 mg/kg). SFT vil påpeke at blekejorden ikke er analysert for faktisk innhold av tungmetaller, PAH og de andre oppgitte stoffene. Når det gjelder bruken av fiskeolje som brensel, angir det aktuelle produktdatabladet kun % vis innhold av tungmetaller (0.3- 0.5 %), det er ikke oppgitt faktisk innhold/konsentrasjoner, mens innholdet av klor er oppgitt å være 5- 10 mg/kg. Bruken av blekejord og fiskeolje vil, avhengig av innhold av ovennevnte stoffer, kunne påvirke

utslippsbildet, jfr. avsnittet ovenfor om den manglende karakteriseringen av slammet og utslippet fra våtvaskeren.

Avvik 4: Virksomhetens dokumenterte internkontrollsystem har enkelte mangler

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 pkt 7
Utslippstillatelsen punkt 11.1

Kommentar:

Virksomheten har et internkontrollsystem som oppdateres jevnlig. Virksomheten hadde likevel enkelte mangler i sin skriftlige dokumentasjon. Konkrete eksempler som kom frem under revisjonen er beskrevet under:

Substitusjon

Virksomheten gjør et substitusjonsarbeid med sine kjemikalier og for å holde sine datablader oppdaterte. Dette arbeidet er ikke nedfelt i en prosedyre med beskrivelse av substitusjonskriterier og frekvens for vurdering av nye kjemikalier.

Måleprogram

Bedriften foretar utslippsmålinger i samsvar med utslippstillatelsen. I henhold til utslippstillatelsen punkt 11.1 skal imidlertid virksomhetens måleprogram være dokumentert, som en del av virksomhetens internkontroll. Et slikt måleprogram er ikke utarbeidet. Måleprogrammet skal beskrive hva som skal måles, frekvens og tidspunkt for måling og hvilken metode som benyttes for prøvetaking, måling og beregning.

Avviksregistrering

Det kom frem under revisjonen at bypass av røykgass fra ovnen, på grunn av for høy temperatur i røykgassen, ikke avviksregistreres (blir automatisk by- passet pga. fare for brann i posefilterne), Slike episoder gir utslipp som går direkte til våtvasker, utenom posefilter, mao. utslipp med redusert renseseffekt. Avviksregistrering og avviksbehandling av slike hendelser er viktig for å få en oversikt over omfang og årsaker til slike episoder, bl.a som et grunnlag for å utarbeide trender og vurdere tiltak.

Samordning av HMS ved bruk av eksterne firma

Ytre miljø kan synliggjøres bedre i prosedyrene for innleid personell. I sikkerhetserklæringen for innleid personell (prosedyre S7) fremgår det at innleid personell blir gjort kjent med "Maxit Leca Rølingens kvalitets- og miljøpolitikk og er inneforstått med hvilke betydelige miljøforhold det må tas hensyn til". Med unntak av avfallsbehandling (prosedyre M9) omhandlet prosedyrene for eksternt personell først og fremst sikkerhet og arbeidsmiljø, mens risiko for ytre miljø er lite synliggjort, f.eks. valg av kjemikalier og håndtering mhp. søl og utslippsfare. Det ble opplyst på revisjonen at prosedyre for varslingsrutiner også blir utdelt til innleid personell, men denne prosedyren er ikke listet sammen med de andre prosedyrene i sikkerhetserklæringen.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1: Bruk av spillolje med mer enn 1 % halogen som brensel er ikke implementert i rutine for drift av ovnene

Kommentarer:

Bedriften kan under gitte betingelser, jfr. utslippstillatelsens vilkår 8.4.2, bruke spillolje og annet avfall (nærmere definert i tillatelsens vilkår 8.4.1), som brensel i ovnene. Virksomheten har inngått en avtale med en leverandør av spillolje hvor kravspesifikasjonen på oljen mhp. total halogen er maks. 750 ppm. Så langt opplyser virksomheten at det ikke er benyttet spillolje med klor/halogeninnhold over 750 ppm. Ovennevnte avtale gjelder foreløpig ett år og bedriften opplyser at det også kan bli aktuelt å bruke spillolje med et halogeninnhold på mer enn 1 %. SFT vil bemerke at betingelsene som er satt i ovennevnte vilkår utslippstillatelsen (8.4.2), for bruk av spillolje med mer enn 1 % halogeninnhold, ikke er implementert i rutine for drift av ovnene.

Anmerkning 2: Koblingen mellom virksomhetens risikoanalyse og beredskapstiltak kan bedres i forhold til ytre miljø.

Kommentarer:

Beredskapstiltak skal være dimensjonert på bakgrunn av en risikoanalyse. SFT vil bemerke at det er en uklar kobling mellom virksomhetens risikoanalyse, uhellsscenarioer, beredskapstiltak og beredskapsøvelser, i forhold til enkelte ytre miljøaspekter. Det er utarbeidet instruksjoner / beredskapsplaner for flere scenarier, bla. for tankbiluhell og brann, men det er ikke utarbeidet en beredskapsplan for utslipp til vann (Snekkervika). Bedriften har lenser, båt og annet utstyr mtp. å kunne aksjonere ved utslippshendelser i Snekkervika, men det er ikke gjennomført beredskapsøvelser i bruk av dette utstyret.

6. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte 20.04.09: Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 20.- 23.04.09. 7 personer ble intervjuet.

Avsluttende møte 23.04.09: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Vedlegg 1

Dokumentunderlag for SFTs revisjon

Nedenfor er listet internkontrolldokumenter som var av spesiell viktighet som dokumentunderlag for revisjonen.

- Rdegjørelse fra virksomheten 28.08.06, tiltak mot akutte utslipp ved Maxit Leca, Rælingen
- Organisasjonsplan/kart for Maxit Leca Rælingen 2009
- Rapport 70/550.025/R1, Scandpower, Oppdatering av risikoanalyse, 19. des.2008
- Ledelsens gjennomgåelse 04.02.2009
- Handlingsplan HMS og kvalitet 2009, Maxit Leca Rælingen
- Handlingsplan bedriftsprogram 2009
- Div. rapporter fra tilstandskontroll av tanker
- Avtaler og spesifikasjoner av spillolje og fiskeolje (som avfallsbrensel) og blekejord (som erstatning for spillolje, brukt som tilsatsstoff i leiren (råvaren)
- Prosedyrer for bruk av eksterne firma (samordning av internkontrollen)
- Konesjonsmålinger 2008 (Veritas, rapport nr. 2008-3445)
- Div. rutiner og prosedyrer knyttet til utslipp til luft og vann (bla. drift av rensinretninger)

Vedlegg 2

Deltagere ved SFTs revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Fabrikk sjef	X	X	X
Vedlikeholdsleder	X	X	X
Driftsleder	X	X	X
KSM- leder	X	X	X
Vedlikeholdsingeniør	X		X
Prosjektingeniør	X		X
Skiftleder		X	
Industrivernleder	X	X	X
Verneleder		X	

Revisjonsgruppe:

Bent Bolstad (revisjonsleder)
 Inger Marie Haaland (revisor)
 Katrine Hauglund (revisor)